

سفینه

فصلنامهٔ تخصصی مطالعات قرآن و حدیث

ویژهٔ عدل‌الله

سال چهاردهم، شماره ۵۳، زمستان ۱۳۹۵

- ◇ صاحب امتیاز: مؤسسهٔ فرهنگی نبأ مبین
- ◇ مدیر مسئول: محمدحسین شهری
- ◇ سردبیر: دکتر منصور پهلوان
- ◇ ویراستار ارشد: عبدالحسین طالعی
- ◇ طراحی لوگوی سفینه: حمید عجمی

فصلنامه سفینه طبق گواهی شماره ۳/۴۱۵۸ مورخ ۸۵/۵/۲ وزارت
علوم، تحقیقات و فناوری، دارای درجه علمی - ترویجی است.

نشانی:

تهران، خیابان شریعتی، روبروی خیابان ملک، خیابان شبستری،
خیابان ادبی، پلاک ۲۶

تلفن: ۷۷۵۰۶۶۰۲ تلفکس: ۷۷۵۰۱۱۲۵
شماره استاندارد بین‌المللی (شاپا): ۱۷۵۳-۰۶۸۹

پست الکترونیک: info@safinahmagazine.ir

پایگاه اینترنتی: www.safinahmagazine.ir

کanal تلگرام سفینه: telegram.me/safinahmag

هیئت تحریریه (به ترتیب الفبا)

دکتر رضا برنجکار / استاد دانشگاه تهران

دکتر پروین بهارزاده / استادیار دانشگاه الزهراء

دکتر احمد بهشتی / استاد دانشگاه تهران

دکتر منصور پهلوان / استاد دانشگاه تهران

دکتر جلیل تحلیل / استاد دانشگاه تهران

دکتر مهدی دشتی / دانشیار دانشگاه علامه طباطبایی

دکتر محمد مهدی رکنی / استاد دانشگاه فردوسی مشهد

دکتر علی شیخ‌الاسلامی / استاد دانشگاه تهران

حجت‌الاسلام حسن طارمی راد / دانشیار دانشنامه جهان اسلام

دکتر نهلا غروی نائینی / استاد دانشگاه تربیت مدرس

دکتر مجید معارف / استاد دانشگاه تهران

دکتر سید محسن میر باقری / استادیار دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی

و به یاد استاد فقید:

دکتر حسین علی محفوظ / استاد دانشگاه بغداد

❖ مدیر داخلی: راضیه کرمی قلعه‌سیدی

فصلنامه سفینه از طریق بانکهای اطلاعاتی زیر قابل دسترسی است:

WWW.SID.ir

WWW.Noormags.com

WWW.Magiran.com

راهنمای پذیرش مقالات

- مقاله ارسالی دارای نوآوری و موضوع، نکته یا نگاهی نو باشد. همچنین دارای ساختار استدلالی، تتبّع و استفاده از منابع متعدد اصلی و دسته اول باشد.
- مقاله ارسالی به سفینه، ناید قبلاً در نشریه دیگری به چاپ رسیده یا در نوبت چاپ باشد.
- حجم مقاله از ۷۵۰۰ کلمه (حدود ۲۵ صفحه در قطع مجله) فراتر نرود.
- مقاله شامل عنوان، مقدمه، بحث اصلی، نتیجه و کتابنامه باشد.
- مقاله به شکل تایپ شده همراه با فایل آن در قالب word یا زرنگار روی CD به نشانی دفتر سفینه ارسال، یا از طریق پست الکترونیک فرستاده شود.
- شیوه نگارش مقاله مطابق با دستور خط فرهنگستان زبان و ادب فارسی بوده، قواعد ویراستاری در آن رعایت شده باشد.
- مشخصات کامل نویسنده، نام و نام خانوادگی، درجه علمی، سمت، آثار به چاپ رسیده، تاریخ تولید (برای مستندسازی)، تاریخ ارسال، نشانی کامل پستی، پست الکترونیک و شماره تلفن، همراه با مقاله ارسال شود.
- فهرست منابع در آخر مقاله به ترتیب الفبایی نام خانوادگی نویسنده به شکل ذیل تنظیم گردد:
 - (الف) برای کتاب: نامخانوادگی، نام پدیدآورنده. نام کتاب. نام مترجم یا سایر افراد دخیل. محل انتشار: نام ناشر، نوبت چاپ، تاریخ انتشار.
 - (ب) برای مقاله: نامخانوادگی، نام پدیدآورنده. عنوان مقاله. نام مترجم یا سایر افراد دخیل. نام نشریه، دوره یا سال انتشار، شماره مجله، تاریخ انتشار، شماره صفحه ابتدا و انتهای مقاله.
 - (ج) ارجاع به منابع در متن مقاله، به این‌گونه باشد که پس از نقل مطلب، نام خانوادگی پدیدآورنده، شماره جلد (در صورت لزوم) و صفحه مورد نظر در داخل پرانتز ذکر شود؛ مانند: (مطهری، ج ۱، ص ۱۰۰)در ترجمه‌ها ارسال متن اصلی ضروری است.
- در مورد متونی که تصحیح و تحقیق می‌شود، نسخه عکسی مبنای چاپ ارسال شود.
- مقاله ارسالی در صورت تأیید یا عدم تأیید، بازگردانده نمی‌شود.
- کارشناسان متخصص مربوط، مقالات را داوری و انتخاب می‌کنند.
- سفینه در زمینه مباحث اسلامی بر مبنای قرآن و حدیث، از همکاری صاحب نظران و پژوهشگران استقبال می‌کند.
- مسئولیت مطالب هر مقاله، از هر نظر، به عهده نویسنده است.
- سفینه مطالب رسیده را ویرایش علمی، محتوایی، ادبی و فنی می‌کند.
- نقل مطالب از سفینه به شیوه پژوهشی، با ذکر مأخذ، مانع ندارد.

فهرست

سرمقاله ۵

مقالات

- بررسی شواهد منتقله بودن و نالستواری روایت خنده حام بن نوح در تفسیر مجمع البیان - کامران اویسی، دکتر سید رضا مؤدب ۱۰
- بررسی نامه امام هادی علیه السلام به اهالی اهواز از دیدگاه روش‌شناسی کلامی - دکتر محمدمهری
کرباسچی، گیتا خرمی رضابی ۳۲
- عدل الهی و مسائل مربوط به آن در میراث تفسیری مدرسه امامیه بغداد - دکتر عباس همامی، دکتر سمیه خلیلی آشتیانی ۶۶
- ارتباط علم پیشین و اختیار عباد در آثار مرحوم میرزا مهدی اصفهانی - عباس شاهمنصوری ۱۰۰
تباین علم خداوند با علوم مخلوقی؛ تنها راه حل اشکال جبر برخاسته از علم پیشین الهی -
دکتر علیرضا رحیمیان، سعید رحیمیان ۱۲۵
- منع شناسی بداء و موضوع‌های مرتبط با آن - دکتر زهره اخوان مقدم، سید مجید نبوی ۱۵۲
نکته پژوهشی
- وقفة نقدية مع زيارة الجامعة - الدكتور سید خلیل باستان ۱۷۸

موجز المقالات

تعريب: دکتر تحسین بدرا

چکیده مقالات به انگلیسی

ترجمه: مینا اسکویی

طرح جلد: آغاز باب البداء از کتاب التوحید شیخ صدوق نسخه خطی مورخ سال ۸۰۸ به خط محمد مهدی
فارسی موجود در کتابخانه ملی.